2026Z24292

(ingezonden 6 november 2026)

Vragen van de leden Dassen (Volt) en Piri (PRO) aan de minister van Buitenlandse Zaken over het bericht ‘Organisaties die opkomen voor mensenrechten stoppen met leveren bewijsmateriaal aan het Internationaal Strafhof’.

1

Bent u bekend met het bericht ‘Organisaties die opkomen voor mensenrechten stoppen met leveren bewijsmateriaal aan het Internationaal Strafhof’ van Investico in samenwerking met De Groene Amsterdammer en de Süddeutsche Zeitung? 1)

2

Herkent u het beeld dat mensenrechtenorganisaties stoppen of al zijn gestopt met het leveren van bewijsmateriaal vanwege de Amerikaanse sancties? Zo ja, kunt u hierop reflecteren? Zo nee, waarom niet?

3

Bent u bereid in kaart te brengen hoeveel en welke mensenrechtenorganisaties zijn gestopt met het leveren van bewijsmateriaal aan het Internationaal Strafhof? Zo ja, op welke termijn kunt u dit doen? Zo nee, waarom niet?

4

Erkent u dat het netwerk van in ieder geval zo’n twintig mensenrechtenorganisaties die zijn gestopt met het leveren van bewijsmateriaal, waaronder organisaties als *Human Rights Watch*, onmisbaar is voor het functioneren van het Internationaal Strafhof? Zo nee, waarom niet?

5

In het artikel valt te lezen dat het ministerie van Buitenlandse Zaken in een reactie stelt “geen speciale verantwoordelijkheid als gastland” te hebben ten aanzien van de bescherming van

mensenrechtenorganisaties tegen gevolgen van sancties; hoe verhoudt dit zich volgens u tot de verplichting uit het Zetelverdrag tussen het Internationaal Strafhof en het Gastland, artikel 43, lid 1, namelijk dat Nederland ‘doeltreffende en adequate’ maatregelen moet nemen om personen die onmisbaar zijn voor de werking van het Strafhof te beschermen?

6

Hoe beoordeelt u de gevolgen voor Palestijnse mensenrechtenorganisaties die te lijden hebben onder de (indirecte) gevolgen van Amerikaanse sancties en/of Israëlische intimidatiecampagnes, bijvoorbeeld door banken die terughoudend zijn om met hen te werken?

7

Bent u van mening dat het ministerie van Buitenlandse Zaken Palestijnse mensenrechtenorganisaties die steun bieden aan het Internationaal Strafhof voldoende in bescherming neemt en heeft genomen ten aanzien van Amerikaanse sancties en/of Israëlische intimidatiecampagnes? Zo ja, waarom bleef hulp aan drie Palestijnse mensenrechtenorganisaties die door de VS zijn gesanctioneerd en jarenlang door Europese overheden zijn gefinancierd dan uit, nadat zij afgelopen voorjaar om Nederlandse hulp en bescherming vroegen?

8

In het regeerakkoord 2026-2030 valt te lezen dat Nederland de verantwoordelijkheid heeft om “het internationaal recht actief te bevorderen”, onder andere door “internationale organisaties te huisvesten”; bent u van mening dat de regering aan deze afspraak voldoet? Zo ja, welke concrete maatregelen heeft de regering genomen om te voorkomen dat mensenrechtenorganisaties als *Human Rights Watch* stoppen met het leveren van bewijs aan het Internationaal Strafhof?

9

Meerdere organisaties geven aan dat Amerikaanse donoren mensenrechtenorganisaties verbieden om hun geld te gebruiken in onderzoeken die bijdragen aan het werk van het Internationaal Strafhof, ook als dit geen werk met een relatie tot Israël of de VS betreft; is het kabinet hiermee bekend? En welke gevolgen heeft dit voor Nederlandse ngo’s en door Nederland gefinancierde projecten?

10

Kunt u reflecteren op het verwijt van voormalig hoofdaanklager Fatou Bensouda dat het ministerie van Buitenlandse Zaken, als gastheer van het Internationaal Strafhof, haar niet heeft gesteund toen zij bedreigingen ontving naar aanleiding van een verkennend onderzoek in 2015 naar misdrijven op Palestijns grondgebied?

11

In 2024 werd door minister Bruins Slot een onderzoek toegezegd naar aanleiding van de onthullingen van *The Guardian* over bedreigingen en intimidatie van Bensouda en de relatie hiervan met de Israëlische inlichtingendienst, de auteurs van het artikel stellen dat het ministerie van Buitenlandse Zaken niet in wil gaan op de uitkomsten van het onderzoek; waarom weigert het ministerie dit te doen?

12

Bent u bereid de Kamer alsnog te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

13

Welke concrete maatregelen gaat u nemen om te waarborgen dat mensenrechtenorganisaties niet opnieuw onvoldoende steun ervaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken als zij intimidaties ervaren of bedreigingen ontvangen vanwege hun werk in relatie tot het Internationaal Strafhof?

14

Welke concrete lessen neemt u mee uit dit artikel om ervoor te zorgen dat Nederland als mogelijk gastland van een tribunaal dat Russische misdrijven in Oekraïne moet vervolgen daadwerkelijk in staat is om personen die onmisbaar zijn voor de werking van dit tribunaal te beschermen, waaronder netwerken van mensenrechtenorganisaties?

15

Kunt u deze vragen één voor één en binnen drie weken beantwoorden, gezien de termijn van circa vijf maanden voordat de sancties ingaan?

1) Investico, 4 november 2026, 'Organisaties die opkomen voor mensenrechten stoppen met leveren bewijsmateriaal aan het Internationaal Strafhof' (https://www.platform-investico.nl/onderzoeken/mensenrechtenorganisaties-stoppen-met-leveren-bewijsmateriaal-aan-het-internationaal-strafhof)